

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1983/75
Karar No : 1983/152

ÖZET : Sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber 1402 sayılı Yasa'nın ek madde 1/2.fikrasına göre sıkıyönetim komutanınca Adli mercie gönderilen davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Muhittin Öner ve Arkadaşları (16 sanık)

O L A Y : Sanıklardan Muhittin Öner'in Bafra Ülkücü Gençlik Derneği (ÜGD) ikinci başkanlığı yaptığı ve sonra başkanlıktan ayrılarak bu teşkilatta çalıştığı, Bafra ÜGD teşkilatına silah temini için 8.6.1980 gününden sonra sanık İrfan Kömürcüoğlu'nun 250.000 lirayı sanık Muhittin Öner'e onun da bu parayı sanık Hüseyin Kurumahmutoğlu'na verdiği ve bu parayla Tokattaki Adli emanet deposu soygunundan elde edilen silahların Samsuna getirilerek sanık Muhittine teslim edildiği ve bu sanığın diğer sanık Mustafa Kambur ile beraber silahları Bafraya getirerek ÜGD teşkilatına ve mahalle sorumlularına dağıttığı ve diğer sanıkların da bu silahları alarak taşıdıkları ve 12/Eylül/1980 gününden sonra da bu silahların sanıklar tarafından saklandığı yolunda Bafra C.Savcılığı'na soruşturma yapılmış ve adı geçen savcılık 3.11.1982 gününde, 1982/2228-60 sayılı ile; (ÜGD teşkilatının eylemleri ile sanıkların eylemleri arasında fiili ve bu hukuki irtibat mevcut olduğundan yetkisizliğe ve evrakın Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'na gönderilmesine) karar vermiştir.

Ankara-Çankırı-Kastamonu illeri Sıkıyönetim Komutanı, 17.11.1982 gününde, 1982/797-15084 sayılı ile; sanıkların fiillerine temas eden kanun maddeleri hernekadar 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. ek-1/2. maddenin içeriğinde yer almakta ise de, duruşmalarının ne dimizde kurulan sıkıyönetim komutanlığı askeri mahkemelerinde yapılmasına lüzum görülmediğinden 2310 sayılı kanunla 1402 sayılı kanuna eklenen ek madde 1/2. gereğince dava dokümanı aynen iade edilmiştir. (Gereği arz ve rica ederim) diyerek dosyayı iade etmiştir.

Bafra C.Savcılığı, 24.11.1982 günlü, 1983/1419-57 sayılı iddianamesi ile, sanıkların bir kısmının 6136 sayılı Yasa'nın 12(2-4-5., ve bir kısmının aynı Yasa'nın 13. maddesi ile cezalandırılmaları istemiyle kamu davası açmıştır.

Bafra A'ır Ceza Mahkemesi, dosyayı 1982/166 esas sayısına kaydetmiş ve Erzincan 3.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığına göndererek 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddelere gereği yönünden görüş mormuştur.

Erzincan 3.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanı, 10.12.1982 gününde, 1982/12167 sayılı iddianame (sanık hakkında verilecek görevsizlik kararının yetkili hakim tarafından onaylanarak kesinleştirilmesini müteakip suç dosyasının komutanlığına gönderilmesini) belirtmiştir.

Bafra Ağır Ceza Mahkemesi, 20.12.1982 tarihinde, 1982/166-157 sayı ile; (suçların nitelikleri ve suç tarihleri itibariyle davaya bakma yetkisi Erzincan 3.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne ait olduğundan ve komutanlık görüşü de ^{bu} doğrultuda ~~bulunduğundan~~) görevsizlik kararı vermiştir.

Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 3.3.1983 tarihinde, 1983/69 esas sayı ile; sıkıyönetim komutanlığınca suç dosyasının gönderildiği adliye mahkemesinin görevsizlik kararı veremeyeceğinin 1402 sayılı Yasa'nın amir hükmü olmasına göre davanın Adli Yargıda görülmesi gerektiği kanısına vararak 2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Y.İsmet Ayer, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı 11.4.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan toplantıya, Cumhuriyet Pasşavcısı yerine katılan Yardımcı Dumuş Canioğlu ile Askeri Yargıtaş Pasşavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Yukarıda olay yerinde açıklandığı gibi sanıklara atılı suçların işleniş tarihleri itibariyle sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ve sıkıyönetim ilan ve faaliyetlerine ilişkin olduğu ayrıca ÜGD isimli örgüt yönünden 1402 sayılı Yasaya 2310 sayılı Yasa ile eklenen ek 1. madde kapsamına girdiği açıktır.

Bu nedenle sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevine giren suça ait evrak Ankara Sıkıyönetim Komutanının yukarıda belirtilen yazısı ile sıkıyönetim askeri mahkemesinde bakılmasına lüzum görülmeyerek hazırlık soruşturması safhasında ilgili Adli mercie gönderilmiştir. Zikredilen ek 1. maddenin sonuncu fıkrasına göre Adli merci artık görevsizlik kararı veremeyecektir. Bu itibarla Bafra Ağır Ceza Mahkemesi'nin verdiği görevsizlik kararı yasaya aykırı olmaktadır.

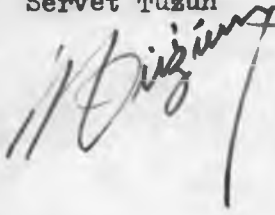
Bu nedenlerle başvurunun kabulüyle Bafra Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

.../...

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Erzincan 3.Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Bafra Ağır Ceza Mahkemesi'nin 20.12.1982 günlü, 1982/166-157 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 11.4.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

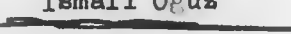
Başkan

Servet Tüzün

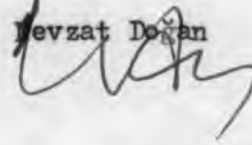
Üye

İsmail Oğuz

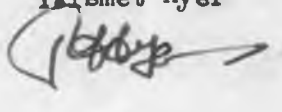
Üye

Nevzat Doğan

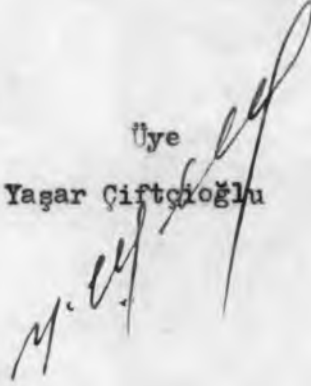
Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Yaşar Çiftçi

Üye

Ergun Argon

Üye

Nail Yücel

G/T.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğine, bu nedenle Erzincan 3.Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Bafra Akr Ceza Mahkemesi'nin 20.12.1982 günlü, 1982/166-157 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 11.4.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Üye
~~İsmail Okuz~~

Üye
Nevzat Doğan

Üye
Y. İsmet Ayer

Üye
Yaşar Çiftçioğlu

Üye
Ergun Argon

Üye
Nail Yücel

a/t.